

Realizacja projektu (monitoring i ewaluacja)

Monitoring

Co to jest monitorowanie

Monitorowanie można zdefiniować jako ciągle śledzenie postępów(lub ich braku) w procesie działań na rzecz przyjętych celów. Monitorowanie pełni dodatkowo funkcję informacyjną. Dzięki stałej kontroli postępu prac poziomu ich zawansowania, wszyscy zainteresowani mogą posiadać niezbędną wiedzę i informacje umożliwiające im podjęcie w razie konieczności działań korygujących. Dodatkowo zbiorcze zestawienie informacji zgromadzonych w trakcie monitoringu pozwala na skuteczną i możliwie dodatkową analizę efektywności i wydajności działań realizowanych w ramach projektu. **Krótko mówiąc monitoring jest skutecznym narzędziem, które umożliwia nam odpowiedź na pytanie, czy projekt zakończył się sukcesem?**

Aby skutecznie monitorować projekt, należy szukać odpowiedzi między innymi na następujące pytania:

- Czy podejmowane działania prowadzą do zaplanowanego rezultatu?
- Czy założenia tego działania wymagają przeformułowania?
- Czy osiągnięte rezultaty prowadzą do osiągnięcia celów?
- Czy środki uruchamiane są zgodnie z harmonogramem?
- Czy beneficjenci zachowują się zgodnie z oczekiwaniem?

Projekty należy mierzyć od najniższego poziomu realizacji, czyli rozpoczynamy od wskaźników nakładów i produktów, mierząc różnice pomiędzy tym, co zostało zaplanowane, a tym co faktycznie zostało zrobione. Monitoring jest zatem podstawowym źródłem informacji potrzebnych do przeprowadzenia ewaluacji projektu. Jeżeli określonego działania, czynności nie da się poprawnie monitorować, oznacza to tym samym, że nie da się również nim poprawnie zarządzać ani oceniać.

Ewaluacja (ocena)

Co to jest?

Możemy przyjąć, że ewaluacja to sprawdzenie lub sprawdzanie, czy w wyniku podejmowanych w projekcie działań powstały spodziewane rezultaty oraz czy te rezultaty przełożyły się na realizację celów projektu. Taka ocena może być dokonywana na bieżąco, czyli przez cały czas, równoległe do procesu monitorowania. Na zakończenie projektu przeprowadza się tzw. ewaluację końcową, będącą ostatnią fazą zarządzania projektem.

Ewaluacja definiowana jest jako ocena efektywności skuteczności oddziaływania, trwałości i zgodności projektu w kontekście założonych celów. Kryteriami najczęściej stosowanymi w ewaluacji są:

- **Zgodność z potrzebami**-pozwalająca ocenić, w jakim stopniu cele projektu odpowiadają potrzebom beneficjentów ostatecznych;
- **Skuteczność**- umożliwiającą ocenić, do jakiego stopnia cele przedsięwzięcia zdefiniowane na etapie projektowania zostały osiągnięte;
- **Efektywność**-określającą poziom „ekonomiczności” projektu, czyli stosunek poniesionych nakładów do uzyskanych wyników rezultatów;
- **Trwałość** efektów-pozwalającą określić na ile można się spodziewać, że pozytywne zmiany wywołane oddziaływaniem projektu będą trwać po jego zakończeniu.

Ewaluacja pozwala na zidentyfikowanie słabych i mocnych stron przedsięwzięcia. Może sygnalizować pojawiające się problemy. Jest narzędziem pomagającym w określeniu stopnia zgodności realizacji przedsięwzięcia z przyjętymi założeniami. Przygotowując ewaluację projektu musimy odpowiedzieć sobie na następujące pytania:

- W jakim celu oceniamy projekt(**Po co?**)
- Jak „szeroka i głęboka” ma być ta ocena?
- Co chcemy osiągnąć a co nie (**Co**) ?
- W jaki sposób powinniśmy to zrobić (**Jak**) ?
- Kto to zrobi? (**Kto**) ?
- Kiedy i przy użyciu jakich środków?
- Kto będzie oceniał nasz raport?

opracował : Mirosław Żuk